

Parazitološki faktor kod zimovanja šaranskog mlađa

Pitanje zimovanja šaranskog mlađa u ribnjacima nije konačno riješeno. Za objašnjenje djelovanja različitih temperatura na parazitofaunu šaranskog mlađa (šaranskih hibrida), vršilo se svaki mjesec seciranja riba iz pokusnih bazena ribnjačarstva »Volma« (BSSR) i ribnjaka na ribnjačarstvima »Krekov«, »Lukavica«, »Lisneviči« i »Rata« (USSR).

Šaranski mlađ za pokus smješten je u tri bazena. Temperatura vode u dva bazena podržavala se u rasponu od 0,5—1,5°C pomoću termoregulatora, a trećem (kontrolnom) iznosila je oko 0,2°C.

U istraživanim ribnjacima, temperatura vode varirala je u rasponu od 0,1—0,3°C (opažalo se kretanje, a zatim uginuće riba kod slabije uhranjenosti).

Kod seciranih riba za vrijeme zimovanja u pokusnim bazenima i u kontrolnom nađeno je 6 vrsta parazita: *Chilodonella cyprini*, *Trichodina reticulata*, *Ichthyophthirius multifiliis*, *Dactylogybus extensus*, *Gyrodactylus medius* i *Gryporhynchus pusillum*. U svim bazenima su prevladavali *Ch. cyprini* i *T. reticulata*. U ribnjacima na ribnjačarstvima gdje su vršena istraživanja, utvrđeno je 6 vrsta: *Ch. cyprini*, *T. reticulata*, *Gryporhynchus pusillum* — kod 100% zaraze i srednjeg intenziteta, a *D. anchoratus*, *D. extensus* i *G. elegans* — pojedinačno.

Analizirajući dinamiku zaraze može se reći da se je infekcija sa *Ch. cyprini* u bazenu sa temperaturom vode 1,5°C povećala od 6,7% u januaru do 87,7% i intenziteta 52,6 u martu.

U bazenima s niskom temperaturom vode (0,2—0,5) infekcija s *Chilodonellom* dostigla je 80,0% kod dva puta slabijeg intenziteta. Infekcija sa *T. reticulata* povećala se je od januara (ekstenzivnost 71,4%, intenzitet 2,57) do marta (100% i 34,0), intenzivnije u bazenima s niskom temperaturom, nego u bazenima s višom temperaturom vode.

Identična slika infekcije riba tim infuzorijem utvrđena je u prirodnim uslovima — u ribnjacima. Kod niskih temperatura vode u ribnjacima (0,1—0,3°) razvoj *Ch. cyprini*, *D. anchoratus*, *D. extensus*, *G. elegans* se je kočio, a *T. reticulata* nastavljala je svoj normalni razvoj, a u vezi s tim, povećavala se je i infekcija s tim parazitom.

Prema tome, optimalna temperatura, za maksimalnu infekciju *Ch. cyprini*, bila je 1,5°C, a *T. reticulata* 0,5°C. Za borbu s hilodonelom i trihodinom efikasno je primjenjivati 0,5% — ne kupke kuhinjske soli neposredno u ribnjake u trajanju 1,5 dana; napad tog parazita se smanjuje za 3—6 puta.